

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

10/S-son (4-jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ S/10 (4) - 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

Саидов Сарвар Атабулло ўғли – катта илмий ходим, Имом Термизий халқаро илмий-тадқиқот маркази, илмий тадқиқотлар бўлими.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Аҳмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Эргашев Икром Абдурасулович – юридик фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

Норматов Бекзод Акром ўғли – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори, Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги

Тошкент давлат педагогика университети,
Амалий психологияси кафедраси мудир;

Атабаева Наргис Батировна – психология
фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги
Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна –
психология фанлари доктори, доцент,
Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари
университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари
доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт
бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология
фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон
миллий университети кафедра мудир;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари
доктори, профессор, Ўзбекистон миллий
университети;

Содиқова Шоҳида Мархабобевна – социология
фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон
халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар
доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор,
Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар
доктори, доцент, Ўзбекистон миллий
университети кафедра мудир.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари”** электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Norbekov Ahmadjon Norbekovich</i> XX-ASRNING BIRINCHI YARMIDA O‘ZBEKISTONNING SIYOSIY -IJTIMOIY VA IQTISODIY HOLATI	11-18
<i>Eliboyev Ozodjon Po‘lat o‘g‘li</i> BAQTRIYANING KUSHONIYLAR DAVRI SHAHARSOZLIGI VA ME‘MORCHILIGI.....	19-23
<i>Нуритдинова Нодира Сирожовна</i> XX-АСР БОШЛАРИДА ТУРКИСТОН ЎЛКАСИДА ТАЪЛИМ ТИЗИМИ (СЕНАТОР К.К. ПАЛЕН ТАФТИШ МАТЕРИАЛЛАРИ АСОСИДА).....	24-28
<i>Чориев Шоҳрух Холтура ўғли</i> ЎРТА ОСИЁ ТЕМУРИЙЛАР ДАВРИДА САРОЙ АРХИТЕКТУРАСИ ИЖТИМОИЙ СТРАТИФИКАЦИЯНИ ЎРГАНИШ МАНБАСИ СИФАТИДА	29-38
<i>Жумаева Шоира Бердияровна</i> МАРКАЗИЙ ОСИЁ МИНТАҚАСИДА ЗИЁРАТ ТУРИЗМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА МУҚАДДАС ҚАДАМЖО ВА ЗИЁРАТГОҲЛАРИНИНГ ЎРНИ	39-43
<i>Jo‘rayev Muxriddin Xasanovich</i> MOVAROUNNAHRLIK MUHADDISLARNING ILMIY SAFARLARI VA SAFAR YO‘LLARI GEOGRAFIYASI.....	44-51
<i>Муқимова Рисолат Рустамжон қизи</i> ЗИЁРАТ МАРОСИМЛАРИДА ТАБИАТ КУЛЬТИ БИЛАН БОҒЛИҚ УРФ-ОДАТЛАР	52-56

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Абдуллаев Алтинбек Янгибаевич</i> ДОННИ ҚАЙТА ИШЛАШ КОРХОНАЛАРИДА ТЎЛОВ ҚОБИЛИЯТИ БОШҚАРУВ ҲИСОБИНИНГ ИЛМИЙ – МЕТОДОЛОГИК ЁНДОШУВИ	57-69
<i>Baxriddinova Yulduz Baxriddinovna</i> MINTAQALARDA FARMATSEVTIKA SANOATINI RIVOJLANTIRISHNING ZARURIYATI	70-75
<i>Matkarimov Inomjon Baxtiyorovich</i> QISHLOQ XO‘JALIK MAHSULOTLARINI YETISHTIRISHDA AGROBIOKIMYO XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING OBYEKTIV ZARURATI	76-86
<i>Ибадуллаев Дилшад Ибрагимович</i> ИНВЕСТИЦИЯ САЛОҲИЯТИНИ МИНТАҚА ИҚТИСОДИЁТИГА ТАЪСИРИНИ ЭКОНОМЕТРИК БАҲОЛАШ АСОСЛАРИ	87-92
<i>Исламутдинова Дина Файзрахмановна</i> АНАЛИЗ СОСТОЯНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	93-102
<i>Qobiljon Isaev</i> O‘ZBEKISTONNING JAHON SAVDO TASHKILOTIGA (JST) A‘ZO BO‘LISHINI IQTISODIY VAHOLASH	103-110

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Xaitov Elmurod Bekmurodovich</i> O‘ZBEKISTONDA “AHOLI HAYOT SIFATI”GA ASOSIY YONDOSHUVLAR: MUAMMO VA YECHIMLAR (IJTIMOIY-FALSAFIY TAHLIL)	111-116
<i>Расулов Зоҳиддин Усарович</i> СПОРТ ЭСТЕТИКАСИ: РИТМ, ҲАРАКАТ ВА МАДАНИЯТНИНГ УЙҒУНЛИГИ	117-122
<i>Тавмурадов Жамшид Элмурадович</i> АБДУЛҚОДИР БЕДИЛНИНГ ҲАЁТ ЙЎЛИ: ФАЛСАФА ВА АДАБИЙ МЕРОС	123-128
<i>Davronov Otabek Ulug‘bek o‘g‘li</i> YUSUF QORABOG‘IY SHAXSIYATI VA FALSAFIY-ILMIY MEROSI	129-132
<i>Muxtorova To‘tixon Solijonovna</i> FALSAFA FANINI O‘QITISHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR: METODLAR VA AMALIYOTLAR	133-137
<i>Akramov G‘iyosiddin Najmiddinovich</i> MARGINALLASHUV TUSHUNCHASINING IJTIMOY-FALSAFIY TAHLILI	138-142
<i>Ahmedova Dilrabo</i> DINIY BAG‘RIKENGLIKNING YOSHLAR IJTIMOY, MA‘NAVIY QIYOFASI SHAKLLANISHIDAGI IJTIMOIY POTENSIALI	143-150
11.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Abdunabiyev Sunnat Botirovich</i> IBN BATTUTANING «SAYOHATNOMA» ASARIDA TARIXIY SHAXSLAR NOMINING TARJIMADA BERILISHI	151-159
<i>Seytnazarova Injayim</i> ADABIYOTSHUNOSLIK SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TAHLILI	160-168
<i>Tukhtakhodjaeva Zulfiya</i> PHRASEOLOGY AS A SUBSYSTEM OF THE ENGLISH VOCABULARY	169-174
<i>Abdusalomov Doniyor Togayali ogli</i> REFLECTION OF THE CONCEPT OF «POLITENESS» IN THE PHRASEOLOGICAL AND PAREMIOLOGICAL RESERVOIRS OF THE COMPARED LANGUAGES	175-179
<i>Axmedov Anvar Botirovich</i> TILNING NOMINATSIYA TIZIMIDA O‘ZLASHMA SO‘ZLAR	180-184
<i>Aminov Farrukh Komiljon Ugli</i> THE EVOLUTION OF MEDIA DISCOURSE: FROM TRADITIONAL FORMS TO MULTIMODAL REPRESENTATIONS IN DIGITAL SPACES	185-193
<i>Sharipov Bobur Salimovich</i> RETSIPROKLI SEMANTIK DERIVATSIYA	194-201
<i>Abduganiyeva Zebuniso Abduhafizovna</i> ILMIY DISKURSNING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	202-205

<i>Samatov Farxod Muminovich</i> O‘ZBEK VA INGLIZ TILIDA “TV” SEMANTIK MAYDONI LEKSIK BIRIKLARINING SO‘Z YASALISH XUSUSIYATLARI (ABBREVIATURALAR MISOLIDA)	206-210
<i>Kendjayeva Zemfira</i> METAFORIK POLISEMIYANING LINGVISTIK YUMORI.....	211-216
<i>Abdullayeva Nilufar Ramazonovna, Uzoqova Durdona Baxtiyor qizi</i> INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDA «HID», « IS» KONSEPTINING SEMANTIK TAHLILI	217-221
<i>Saydullayeva Dilrabo Ilxom qizi</i> ALISHER NAVOIYNING “NASOYIM UL-MUHABBAT” TAZKIRASI VA SULAMIYNING “TABAQOT US-SUFIYA” ASARLARI O‘RTASIDAGI MUSHTARAKLIKLAR	222-226
<i>Шарапова Лола Станиславовна</i> ИЛЛЮЗИЯ И РЕАЛЬНОСТЬ В КОНТЕКСТЕ МАГИЧЕСКОГО РЕАЛИЗМА.....	227-232
<i>Ҳакимова Мастура Файзиллаевна</i> ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК МАҚОЛЛАРИНИНГ МИЛЛИЙ ДУНЁ ТАСВИРИНИ АКС ЭТИШДАГИ АҲАМИЯТИ ВА ЛЕКСИК МАЪНОНИНГ РИВОЖЛАНИШИ (КЕНГАЙИШИ)	233-239
<i>Mo‘soyeva Hayitgul O‘roqovna</i> “HEART” – “YURAK” SO‘ZLI METAFORALARNING INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDAGI KOGNITIV TAHLILI	240-245
<i>Mamataliyeva Navbahor Hujamberdiyevna</i> INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDA TEZ AYTISHLARNING STRUKTURAVIY TAHLILI	246-250
<i>Багаутдинова Ильмира Салаватовна</i> ВЛИЯНИЕ РОДНОГО ЯЗЫКА НА ПРОИЗНОШЕНИЕ В ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ	251-255
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Nuraliyev Oyatillo Abduvaliyevich</i> EFFECTIVE PRACTICES FOR DRAWING YOUNG TALENT TO UZBEKISTAN’S PUBLIC CIVIL SERVICE	256-268
<i>Алиев Асилбек Кадиорович</i> ВОПРОСЫ ОТГРАНИЧЕНИЯ МАССОВЫХ БЕСПОРЯДКОВ И ГРУППОВОГО ХУЛИГАНСТВА	269-275
<i>Hong Weixing</i> INTERNATIONAL LAW AS THE FOUNDATION FOR THE DEVELOPMENT OF TRADE AND ECONOMIC RELATIONS BETWEEN UZBEKISTAN AND CHINA	276-284
<i>Султанова Сабохат Алишеровна</i> ПЕРСПЕКТИВЫ ДАЛЬНЕЙШЕГО РАЗВИТИЯ ОЦЕНКИ РЕГУЛЯТОРНОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	285-290
<i>Jonuzoqova Yulduz Izzatulla qizi</i> O‘ZBEKISTONNING AXBOROT TEXNOLOGIYALARI SOHASIDAGI TRANSMILLIY JINOYATLARGA QARSHI KURASH MASALALARI	291-298
<i>Абдусамиева Дилрабо Абдувахоб кизи</i> ПРЕВЕНТИВНАЯ ФУНКЦИЯ ПОСТПЕНИТЕНЦИАРНОЙ РЕСОЦИАЛИЗАЦИИ	299-304
<i>Khalikov Khayot</i> THE ROLE OF MODEL UNITED NATIONS IN SHAPING GLOBAL LEADERS AND LAWYERS: A CASE STUDY ON UZBEKISTAN’S YOUTH	305-311

Даулетова Динара Даулетовна

ПРИЧИНЫ И УСЛОВИЯ, СПОСОБСТВУЮЩИЕ ХИЩЕНИЮ ЧУЖОГО ИМУЩЕСТВА .. 312-317

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Толипов Бахтиёр Хамитович

БЎЛАЖАК ИҚТИСОДЧИЛАРДА АНАЛИТИК ТАФАККУРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ
САМАРАДОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ ПЕДАГОГИК ВОСИТАЛАРИ 318-324

Собирова Гулибарно Зайнитдин қизи

ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ НАВЫКОВ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ
РУССКОГО ЯЗЫКА 325-335

Xolmatova Ziroatxon Anvarovna

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING TASHXISLASH KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHDA
INNOVATSION-METODOLOGIK YONDASHUVLAR 336-339

Abduxoliqov Sardor Safarovich

YOSH DZYUDUCHILARNI JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDA HARAKATLI
O'YINLARNING O'RNI 340-344

Usmonova Mohizoda Avazjon qizi

GLOBOL TA'LIM MUHITIDA TALABALARNING MULOQOT MADANIYATINI INTEGRATIV
YONDASHUV ASOSIDA RIVOJLANTIRISH TIZIMI 345-348

Xodjiyeva Zumrad

MEZONLARGA ASOSLANGAN BAHOLANISHNING CHEKLANGAN DOIRASI 349-352

Turdiyev Ismoil Allayorovich

OLIV TA'LIM HAYOTIDA MA'NAVIY-MA'RIFIY ISHLARNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI
HAQIDA 353-358

Ibadullaev G'ayrat Akmuradovich

BO'LAJAK FIZIKA-ASTRONOMIYA O'QITUVCHILARINING KOMPETENTLIGINI
RIVOJLANTIRISH METODLARI 359-364

Ishonkulov Sherali Sharifovich

TALABALARNING IJODIY QOBILİYATLARINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA RAQAMLI
DASTURLARDAN FOYDALANISH 365-372

Raxmatov Rafik G'ayratovich

IMKONIYATI CHEKLANGAN O'QUVCHILAR RIVOJLANISHIDA TURMUSH TARZINI
SOG'LOMLASHTIRISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK
IMKONIYATLARI 373-378

Xalmuratova Shaxnoza Bekmurzaevna

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING RISKOLOGIK MADANIYATINI
SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI 379-383

Meliboyeva Nodira Qaxramanjanovna

MIRSODIQ TOJIYEV MEROSI (CHANG UCHUN YARATGAN ASARLARI MISOLIDA) 384-387

Qodirov Mirjalol Tolmasovich

TA'LIMDA GIPERMATNLI AXBOROT MODELLARINI QURISHNING ZAMONAVIY
TEKNOLOGIYALARI VA ASPEKTLARI 388-392

Karimova Aziza

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI SCAMPER TEXNIKASI ORQALI BOLALARNING KREATIV
TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHGA O'RGATISH METODIKASI 393-399

Nishonov Nodir Alimjanovich

BO`LAJAK O`QITUVCHILARDA FUTUROLOGIK TAHLIL QILISH KO`NIKMALARINI
RIVOJLANTIRISHNING MUHIM ASPEKTLARI 400-404

Xidirova Durdona Muxtorovna

SINERGETIK YONDASHUV ASOSIDA O`QUVCHI QIZLARNI IJTIMOIMADANIY
MUNOSABATLARGA TAYYORLASH MEKANIZMLARI 405-408

Received: 10 December 2024
Accepted: 15 December 2024
Published: 25 December 2024

Article / Original Paper

METHODS FOR THE DEVELOPMENT OF COMPETENCE OF FUTURE PHYSICS AND ASTRONOMY TEACHERS

Ibadullaev Ghayrat Akmuradovich

Independent researcher of the Urgench State Pedagogical Institute

Abstract. Today, the field of education is constantly updated and requires the formation of knowledge and skills that satisfy modern requirements for students. It is very important that the teacher of physics and astronomy focuses on the development of their competence in the training of future specialists. This article will cover methods that can be applied to develop the competence of future physics and astronomy teachers.

Keyword: competence, pedagogical competence, innovative competence, integrated approach, pedagogical Technology, case study.

BO'LAJAK FIZIKA-ASTRONOMIYA O'QITUVCHILARINING KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODLARI

Ibadullaev G'ayrat Akmuradovich

Urganch davlat pedagogika instituti mustaqil tadqiqotchisi

Annotasiya. Bugungi kunda ta'lim sohasi doimiy ravishda yangilanib, talabalarga zamonaviy talablarni qondiruvchi bilim va ko'nikmalarni shakllantirishni talab qilmoqda. Fizika va astronomiya fanlarini o'qituvchi bo'lajak mutaxassislarni tayyorlashda ularning kompetentligini rivojlantirishga e'tibor qaratish juda muhim. Ushbu maqolada bo'lajak fizika-astronomiya o'qituvchilarining kompetentligini rivojlantirish uchun qo'llanilishi mumkin bo'lgan metodlar yoritiladi.

Kalit so'z: Kompetentlik, pedagogik kompetentlik, innovatsion kompetentlik, integratsiyalashgan yondashuv, pedagogik texnologiya, case study.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4SI10Y2024N50>

Kirish. Bugungi kunda, ilm-fan, ishlab chiqarishning turli sohalaridagi iqtisodiy rivojlanishining yuksak natijalarga erishishda talabalarni raqobatbardosh kadr etib tayyorlash, bitiruvchilarda kasbiy kompetentligini rivojlantirish tizimini takomillashtirishga ehtiyoj kuchaymoqda. Ta'lim jarayonining zamonaviy texnologiyalar bilan integratsiyasi ta'lim tizimining sifat darajasini oshirish, innovatsion pedagogik yondashuvlarni joriy etish hamda global ta'lim raqobatbardoshligini kuchaytirish nuqtayi nazaridan muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Kompetentlik - bu nafaqat bilimga ega bo'lish, balki bilimlarni amaliyotda qo'llash, muammoni yechish va innovatsion yondashuvlarni qo'llay olish qobiliyatidir.

Hozirgi axborot texnologiyalari asrida fan va texnikaning jadal rivojlanishi bilan birga bo'lajak o'qituvchilardan quyidagi kompetentliklar talab qilinadi:

- Fanga oid kompetentlik: fizika va astronomiyaning nazariy va amaliy asoslarini chuqur bilish. Talabning ma'lum bir fan doirasidagi bilim, ko'nikma va amaliyotlarni tushunish, ulardan samarali foydalanish qobiliyati tushuniladi. Bu tushuncha keng qamrovli bo'lib, fizik qonuniyatlarni tushunishdan boshlab ularni turli vaziyatlarda qo'llashgacha bo'lgan qobiliyatlarni o'z ichiga oladi[1].

Fanga oid kompetentlikni rivojlantirish nafaqat fizikaga oid bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalar va ijodiy fikrlash qobiliyatlarini ham shakllantiradi. Fizika o'qituvchilari ta'lim jarayonida nazariy bilimlarni amaliyot bilan uyg'unlashtirish orqali talabalarning fan kompetentligini yuqori darajaga ko'tarishlari mumkin. Bu jarayonda interfaol metodlar va zamonaviy texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi[2].

- Pedagogik kompetentlik: o'qitish metodlarini mukammal bilish va ulardan foydalanish. Zamonaviy ta'lim tizimida o'qituvchilardan nafaqat o'z faniga oid bilimlarga ega bo'lish, balki samarali pedagogik yondashuvni amalga oshirish ham talab qilinadi. Pedagogik kompetentlik deganda o'qituvchining o'z faoliyatida o'quv jarayonini loyihalashtirish, boshqarish, hamkorlikni yo'lga qo'yish va o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishiga ko'maklashish qobiliyati tushuniladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Pedagogik bilimdonlik pedagogik sohada mahorat bilan ishlayotgan kishining ta'lim va tarbiya ishida insoniyat to'plagan barcha tajribalardan ratsional foydalanish qobiliyatini ko'zda tutar ekan, demak, u yetarli darajada pedagogik faoliyat va munosabatlarning maqsadga muvofiq usullari va shakllarini egallashi lozim bo'ladi. Kasbiy kompetentlik – yuksak pedagogik tafakkur, ta'lim-tarbiya jarayoniga ongli, ijodiy yondashuv, metodik bilimlarni samarali qo'llay olish qobiliyati bo'lib, u doimiy ravishda pedagogik bilimlarni oshirib borish, yangiliklardan xabardor bo'lish, ilg'or texnologiyalarni o'zlashtirish asosida tarkib topadi.

A.X.Yulbarsovaning "Integrativ yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ kompetentligini shakllantirish texnologiyasi" mavzusidagi pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori dissertatsiyasida bo'lajak o'qituvchilarda kommunikativ kompetentlik shakllanganligini pedagogika, psixologiya va sotsiologiya fanlarini o'qitishda integrativ yondashuv asosida kommunikativ kompetentlikni shakllantirish maxsus kurs dasturi ishlab chiqilgan [4].

A.D.Mustafoeva "Ixtisoslik fan o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirish (ixtisoslik fani o'qituvchilarining malaka oshirish kurslari misolida)" mavzusidagi pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori dissertatsiyasida pedagog kadrlarning kompetentligini rivojlantirishning strategik tuzilmasi kompetensiyaviy mezonlarni malaka oshirish jarayonida innovatsion faollikni rivojlantirish usullari bilan integratsiyalash asosida takomillashtirilgan. Malaka oshirish kurslarida ixtisoslik fan professor-o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini rivojlantirishning integrativ-differensial metodikasi Rokich, SCORE va case-study texnologiyalarini qo'llash asosida takomillashtirilgan. [3].

Muhokama. Fizika va astronomiya fanlarida pedagogik kompetentlik o'qituvchining fanni chuqur bilishi va o'quvchilarning ilmiy tafakkurini rivojlantirishga yo'naltirilgan yondashuvni shakllantiradi. Bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun zamonaviy metodlar va texnologiyalardan foydalanish, muammoli masalalar bilan ishlash va o'quvchilarni ijodiy faoliyatga jalb etish muhimdir. Pedagogik kompetentlikni rivojlantirish esa sifatli ta'lim berishning ajralmas qismidir.

- Innovatsion kompetentlik: pedagog va o'quvchilarning yangi texnologiyalarni, metodlarni, ilmiy yondashuvlarni samarali qo'llash qobiliyati, ijodkorlik va ilmiy izlanishga intilishidir. Fizika va astronomiya fanlarida bu kompetentlikni rivojlantirish ta'lim jarayonini sifatli va samarali qilishda muhim o'rin tutadi[5].

Innovatsion kompetentlikni rivojlantirish fizik va astronomiya fanlarini o'qitishda katta ahamiyatga ega. Bu nafaqat talabalarning bilim va ko'nikmalarini oshiradi, balki ularni zamonaviy texnologiyalarni qo'llashga, ilmiy izlanishlarga jalb qilishga yordam beradi. Innovatsion metod va vositalardan foydalanish orqali ta'lim jarayoni qiziqarli va samarali bo'ladi. Shuningdek, zamonaviy dunyo talablariga mos keluvchi ijodkor va ilmiy fikrlaydigan avlodni tarbiyalash imkoniyatini yaratadi.

Kompetentlikni rivojlantirishning zamonaviy metodlari asosiy 5 qisimga ajratish mumkin:

1. Ilmiy izlanish va laboratoriya ishlarini tashkil etish;
2. Integratsiyalashgan yondashuvlar;
3. Interaktiv usullarni qo'llash;
4. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish;
5. Tajriba almashish va xalqaro loyihalarda ishtirok etish.

Ilmiy izlanishlar va laboratoriya mashg'ulotlari orqali talabalarning amaliy qobiliyatlari rivojlanadi. Masalan:

- Astronomiya bo'yicha kuzatuvlar uyushtirish.
- Fizikaviy hodisalarni o'rganishda zamonaviy dasturlardan foydalanish.

Integratsiyalashgan yondashuvlar - fizika va astronomiya boshqa fanlar bilan bog'liq holda o'rganilishi mumkin. Masalan:

- Informatika va texnologiyalar yordamida modellashtirish.
- Matematika orqali masalalarni yechish.

Interaktiv usullarni qo'llash - zamonaviy ta'limda interaktiv usullar muhim ahamiyatga ega:

- Case study: ilmiy muammolarni yechish bo'yicha amaliy misollarni tahlil qilish.
- Jamoaviy loyihalar: astronomik tadbirlar rejasini ishlab chiqish.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish - multimedia vositalari yordamida astronomik kuzatuvlarni vizualizatsiya qilish yoki fizika hodisalarining simulyatsiyalarini yaratish imkoniyati mavjud. Masalan, Stellarium dasturi orqali yulduzlar xaritasini o'rganish.

Tajriba almashish va xalqaro loyihalarda ishtirok etish - bo'lajak o'qituvchilarni turli xalqaro konferensiyalarga, seminarlarga jalb etish ularning professional o'sishiga katta hissa qo'shadi.

Bo'lajak o'qituvchilarning kompetentligini baholash – bu ularning kasbiy bilimlari, ko'nikmalari va qobiliyatlarini aniqlash jarayonidir. Fizika va astronomiya kabi murakkab va texnologik fanlarda kompetentligini baholash uchun maxsus yondashuv va metodlardan foydalanish talab etiladi. Quyida bunday baholash usullarining asosiy turlari keltirilgan:

- Nazariy bilimlarni baholash usullari;
- Amaliy ko'nikmalarni baholash usullari;
- Pedagogik ko'nikmalarni baholash usullari;
- Innovatsion yondashuvlarni baholash;

- Shaxsiy va ijtimoiy ko'nikmalarni baholash;
- Kompetentlikni baholashda umumiy yondashuvlar.

Fizika va astronomiya fani misolida o'quv mashg'ulotlarini olib borish jarayoni uchun **nazariy bilimlarni baholash usullari** bu fanlarning xususiyatlariga moslashtirilgan bo'lib, nazariy tushunchalarni, qonunlarni va formulalarni tushunish, amalda qo'llash qobiliyatini baholashga qaratilgan. Quyida ushbu fanlar uchun mos usullar keltiriladi:

Baholashning keng tarqalgan turlaridan biri test savollari usulidan foydalanish mumkin. Bunda variantli testlar (javoblarni tanlash orqali) yoki matematik hisob-kitobli testlar (Fizik jarayonlarni ifodalovchi masalalar yoki astronomik kuzatishlar uchun formulalar bilan ishlash)dan foydalanish mumkin. Baholashning test savollari usulidan foydalanishning afzalligi shundaki har doim obyektivlik hamda fizik va astronomik qonunlarni qo'llash ko'nikmalarini baholash imkonini beradi[6].

Baholashning yana bir usullaridan biri og'zaki savol-javob usuli bo'lib, bu usulda fizik hodisalar yoki astronomik jarayonlarga doir nazariy savollar beriladi, hamda o'quvchilardan qonunlar, nazariyalarni tushuntirish talab qilinadi (masalan, "Qattiq jismlarning deformatsiyalanishini tushintirib bering?" "Galaktikalarning qizil siljishi nimani anglatadi?"). Bu usulning afzalliklari talabning tushunish darajasini chuqurroq baholash hamda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Bu baholash usulining afzalliklari bilan birga kamchiliklari ham bor: og'zaki savol-javob usuli o'quv mashg'uloti davomida bajariladigan bo'lsa belgilangan vaqtning katta qismi savol-javob qilish uchun sarflanadi[7].

Shu bilan birgalikda yozma ishlar va esse yozish (Fizika va astronomiya nazariyalari haqida qisqa insholar yoki tahliliy savollarga javob yozish), masalalar yechish (Fizik masalalarni echish orqali qonunlarni amalda qo'llash baholanadi), amaliy laboratoriya ishlarini nazariy asoslash (Fizik va astronomik laboratoriya ishlarini bajarishdan oldin yoki keyin nazariy bilimlarni tasdiqlash), proyekt ishlari va prezentatsiyalar (O'quvchilarga fizik yoki astronomik mavzularda kichik ilmiy izlanishlar o'tkazish topshiriladi), diagrammalar va grafiklar bilan ishlash (Fizik jarayonlarni tushuntiruvchi grafiklar va astronomik kuzatish diagrammalarini tahlil qilish), onlayn interaktiv baholash usullari (Onlayn platformalar yordamida fizik masalalarni yechish yoki astronomik kuzatishlar bo'yicha viktorinalar tashkil qilish), astronomik kuzatishlarga doir topshiriqlar (Quyosh, Oy yoki boshqa samoviy jismlarning harakatini kuzatish va ularni nazariy jihatdan tushuntirish) va fizik va astronomik o'yinlar (Fizik qonunlarni tushunish yoki astronomik bilimlarni sinovdan o'tkazuvchi interaktiv o'yinlar) kabi halolash usullaridan foydalanish mumkin.

Nazariy bilimlarni baholashda ko'rsatib o'tilgan usullardan foydalanish o'quvchilarning ijodiy va tahliliy fikrlashini rivojlantirish, o'quvchining amaliy bilimlarini baholash, o'quvchining mustaqil izlanish ko'nikmasini rivojlantirish, o'quvchilarni zamonaviy texnologiyalar bilan ishlashga o'rgatish kabi afzalliklarni kuzatishimiz mumkin. Shuning uchun nazariy bilimlarni baholashda ushbu usullarni kombinatsiya qilish samarali bo'ladi. Bu o'quvchilarning qiziqishini oshirib, chuqur bilim olishiga ko'mak beradi.

Fizika va astronomiya fanidan amaliy ko'nikmalarni baholash o'quvchilarning nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash, muammolarni hal qilish, eksperimentlar o'tkazish va kuzatishlar olib borish qobiliyatini aniqlashga qaratilgan. Quyida baholashning asosiy usullari keltirilgan 1-jadvalga qarang

1-jadval

№/R	Baholash usuli	Baholash metodi	Izoh
1	Laboratoriya ishlari yechish yechish	Eksperimentlarni tashkil etish	O'quvchi tajriba jihozlari bilan ishlay olishi, uskunalarni to'g'ri ulashi va xavfsizlik qoidalariga rioya qilishi baholanadi
		Ma'lumotlarni yig'ish va qayta ishlash	Tajriba natijalari asosida o'quvchi kuzatuvlar olib boradi, o'lchovlarni qayd etadi, grafik va jadvallarni to'ldiradi
		Natijalar tahlili va xulosalar chiqarish	Olingan ma'lumotlarni fizik qonuniyatlarga muvofiq tahlil qilish ko'nikmalari baholanadi
2	Eksperimentlarni modellashtirish	Virtual laboratoriya ishlari	Kompyuter dasturlari yoki simulyatsiyalar yordamida fizik va astronomik jarayonlarni modellashtirish qobiliyatini o'lchaydi
		Matematik hisob-kitoblar	Berilgan formulalar va dastlabki ma'lumotlardan foydalanib, hisob-kitoblar bajarish baholanadi
3	Amaliy masalalarni yechish	Ko'nikma testi	Hududiy hayotdagi fizik hodisalarni tushuntirish, astronomik hisob-kitoblarni bajarish, teleskopdan foydalanish va fazoviy jismlarni kuzatishni o'z ichiga oladi
		Hodisa tahlili	O'quvchi fizik jarayonlar, astronomik kuzatuvlar yechish yechish muammolarni hal qilishi va mantiqiy xulosa chiqara olishi baholanadi
4	Tajriba natijalarini taqdim etish	Yozma hisobotlar	O'quvchi tajribadan keyin o'z kuzatuvlari va xulosalarini yozma ravishda tushuntiradi
		Dog'zaki taqdimotlar	Tajriba natijalarini sinfda taqdim etish orqali o'quvchining amaliy bilimlarni yetkazish qobiliyati aniqlanadi
5	Jamoa amaliy ishlari	Guruhdagi faoliyat	Jamoa bo'lib tajriba o'tkazish yoki muammolarni hal qilish, o'zaro muloqot va mas'uliyatni taqsimlash qobiliyatlari baholanadi
		Cooperativ loyihalar	Astronomik kuzatuvlarni jamoa bo'lib amalga oshirish va natijalarni birgalikda tahlil qilish
6	Kuzatish va baholash	Teleskop yoki boshqa optik uskunalarni ishlatish	Astronomiyada kuzatuvlar olib borish, fazoviy jismlarni aniqlash va ularga oid xulosalar chiqarish ko'nikmalari baholanadi
		Eksperiment davomida kuzatish	O'quvchining mustaqilligi, aniqlik bilan ishlashi va yodkorligi baholash mezonlari sifatida ishlatiladi
7	Baholash uchun innovatsion usullar	Test topshiriqlari	Real tajribalar bilan bog'liq interaktiv testlar orqali bilim va ko'nikmalarni baholash
		Portfolio yaratish	O'quvchi amaliyot davomida o'z ishlari, hisob-kitoblari va tajribalarini yozib boradi, bu ularning o'z-o'zini baholashiga ham yordam beradi

Amaliy baholash usullari o'quvchilarni o'zlashtirgan nazariy bilimlarni hayotiy vaziyatlarda qo'llashga undaydi va ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, texnik jihozlar bilan ishlash ko'nikmalarini mustahkamlaydi.

Xuddi shunday qolgan baholash usullarining ham o'z navbatida bo'lajak fizika fani o'qituvchilarining kompetentligini rivojlantirishga yordam beradi va shu bilan bir qatorda

ko'rsatib o'tilgan usullarning kamchiliklari ham ham mavjud. Shuning uchun mashg'ulotning turi va o'tiladigan mavzuga qarab baholash usullarini va metodlarini tanlash zarur hisoblanadi.

Xulosa. Bo'lajak fizika va astronomiya o'qituvchilarining kompetentligini baholash tizimli yondashuvni talab qiladi. Bunda nazariy bilim, amaliy ko'nikma, pedagogik mahorat va innovatsion yondashuvlar uyg'unligi muhim hisoblanadi. Baholash natijalari bo'lajak o'qituvchining rivojlanishi uchun yo'nalish belgilab beruvchi muhim vosita hisoblanadi. Shu sababli, ushbu jarayon nafaqat bilimlarni o'lchash, balki kasbiy mahoratni shakllantirishga ham qaratilgan bo'lishi kerak.

Bo'lajak fizika va astronomiya o'qituvchilarining kompetentligini rivojlantirish – bu ta'lim sifatini oshirishning muhim yo'nalishlaridan biridir. Yuqorida keltirilgan metodlar orqali nafaqat bilim, balki amaliyotga yo'naltirilgan qobiliyatlarni rivojlantirish mumkin. Zamonaviy yondashuvlar va ilg'or texnologiyalarni o'zlashtirish esa o'qituvchi tayyorlash jarayonini yangi bosqichga olib chiqadi.

Yuqoridagi usullarni qo'llash bo'lajak o'qituvchilarning nafaqat fanga oid bilimlarini, balki amaliy va pedagogik kompetentliklarini ham rivojlantirishga xizmat qiladi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Qodirov, X. Pedagogik mahorat asoslari. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti. 2021.
2. Karimov, B. Fizika fanini o'qitishda zamonaviy texnologiyalar. Toshkent: "Sharq" nashriyoti. 2019.
3. Rizaev, S. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ta'limdagi o'rni. Samarqand: "Ilm ziyo". 2022.
4. Маисаев, А.В. Методы активного обучения в подготовке учителей. Москва: "Наука" издательство. 2020.
5. Н.Г.Блохинаю Методическая система формирования понятия об элементарных частицах в курсе физики основной школы: Автореф. дисс. канд... пед. наук. // Москва. МГОПУ. - 2009. -с. 18– 42.
6. J.G.Yuldoshev, S.A.Usmonov. Pedagogik texnologiya asoslari // Toshkent, O'qituvchi. - 2004. – 120 b.
7. R.H.Jo'raev, O'.Tolipov. Pedagogik faoliyat, texnologiyalar va mahorat // "Uzluksiz ta'lim". 2003. 84-b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ S/10 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).